

Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar
14 Eylül 2020 Pazartesi

Piyasalarda Bugün

Küresel piyasalarda risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Önceki günkü satışların ardından bazı riskli varlıklar Cuma günü hafif toparlandı. Ancak güvenli limanlara olan talep karışık seyrederken, enerji fiyatları kırılıyordu. Beklentilerin üzerinde gelen ABD Ağustos ayı enflasyon verileri dolardaki zayıflamanın hız kesmesini sağladı. Bu eğilimlerle Cuma günü MSCI Gelişmekte Olan Ekonomiler Hisse Senedi Endeksi %0,6 yükselirken, MSCI Dünya Hisse Senedi Endeksi yataya yakın günü tamamladı. Güne zayıf başlayan dolar bir miktar toparlanarak hem gelişmiş diğer ekonomilerin hem de gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri karşısında yatay kaldı. Altının ons fiyatı %0,6 gerilerken, ABD 10 yıllık tahvilinin faizi %0,68'den %0,67'ye indi. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,6 gerilerken, en yakın vadeli Batı Teksas tipi ham petrolün varil fiyatı %0,1'lik sınırlı bir artış kaydetti. Yurtiçinde Türk finansal varlıklar küresel eğilimlerle uyumlu bir performans ortaya koydu. Borsa İstanbul 100 ve 30 endeksleri sırasıyla %0,3 ve %0,4 arttı. TCMB likidite koşullarını sıkı tutmaya devam ederken, geleneksel yöntem ile yaptığı fonlamada ortalama basit faiz %11,28 oldu. TCMB ortalama fonlama faizi %10,22'den %10,29'a çıktı. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,5 oranında değer kaybetti. İki yıllık tahvilin bileşik faizi %13,24'te, 10 yıllık tahvilin bileşik faizi ise %13,70'te yatay günü tamamladı. Bu sabah küresel piyasalarda risk iştahı Cuma'dan kalan eğilimle ve aşırı geliştirme çalışmalarına yönelik beklentilerle görece iyimser bir başlangıç yaparken, gün içinde salgın ve jeopolitik gelişmelerle ilgili haberlerin yanında Euro Bölgesi Temmuz ayı sanayi üretimi verileri takip edilecek. Haftanın ilerleyen günlerinde ise küresel gündemin ön sırasında Çarşamba günkü ABD Merkez Bankası (Fed) faiz kararı olacak. Yurtiçinde bugün TÜİK Temmuz ayı sanayi üretimi istatistiklerini yayınlayacakken, Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) bugün 7 yıl vadeli değişken faizli devlet tahvili ihraç edecek. Hafta içinde 2 yıl vadeli sabit kupon ödemeli ve 4 yıl vadeli TLREF'e endeksli tahvil ihraçları yapacak. HMB ayrıca yarın Ağustos ayı bütçe verilerini açıklayacak.

ABD'de tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) Ağustos'ta beklentilerin üzerinde geldi. TÜFE Ağustos'ta bir önceki aya göre %0,3 olan beklentilerin üzerinde

Takvim

- 14-Eyl** TÜİK, Perakende satış endeksleri, Ağustos
TÜİK, Ciro endeksleri, Ağustos
TÜİK, Sanayi üretimi, Temmuz
Euro Bölgesi, Sanayi üretimi, Temmuz
- 15-Eyl** TÜİK, Konut satışları, Ağustos
HMB, Bütçe dengesi, Ağustos
ABD, Sanayi üretimi, Ağustos
- 16-Eyl** TCMB, Özel sektör yurtdışı kredi borcu, Temmuz
TCMB, Konut fiyat endeksi, Temmuz
ABD, Faiz oranı kararı

Hisse Senetleri	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BİST-100	1,103	0.3%	1.7%	-3.6%
BİST-30	1,237	0.4%	1.4%	-10.9%
XUSIN	1,600	0.3%	6.1%	15.0%
XBANK	1,110	-0.5%	0.7%	-30.7%

Kur	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Dolar/TL	7.4724	0.3%	1.4%	25.6%
Euro/TL	8.8559	0.6%	1.5%	32.8%
Sepet Kur*	8.1638	0.5%	1.5%	29.6%
Euro/Dolar	1.1845	0.3%	0.0%	5.7%
Dolar/JPY	106.14	0.0%	-0.4%	-2.3%
DXY	93.3330	0.0%	0.5%	-3.2%

* %50 Dolar/TL + %50 Euro/TL

Tahvil - Bono (Bileşik Getiri)	En son	Bir Önceki
TR - 2 yıllık tahvil (TRT131119T19)	13.24%	13.24%
TR - 10 yıllık tahvil (TRT080328T15)	13.70%	13.70%
TR - Eurobond (10 Yıllık)	7.01%	7.00%
ABD - 10 yıllık tahvil	0.67%	0.68%

TSKB Eurobondları	Kupon	Fiyat	Getiri
18 Mayıs 2021	4.875%	99.63	5.44%
16 Ocak 2023	5.500%	96.88	6.97%
23 Ocak 2025	6.000%	94.63	7.47%

Emtia	En son	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Altın (Dolar/ons)	1941.5	-0.6%	-0.1%	28.0%
Reuters/Jefferies CRB*	155.3	0.2%	-1.7%	-20.9%
Brent (Dolar/varil)	39.8	-0.6%	-11.1%	-39.7%
Doğalgaz (TL/stdm3)	2.3	-2.3%	4.0%	3.7%

* Thomson Reuters/CoreCommodity CRB Commodity Total Return Index

Piyasalarda Bugün

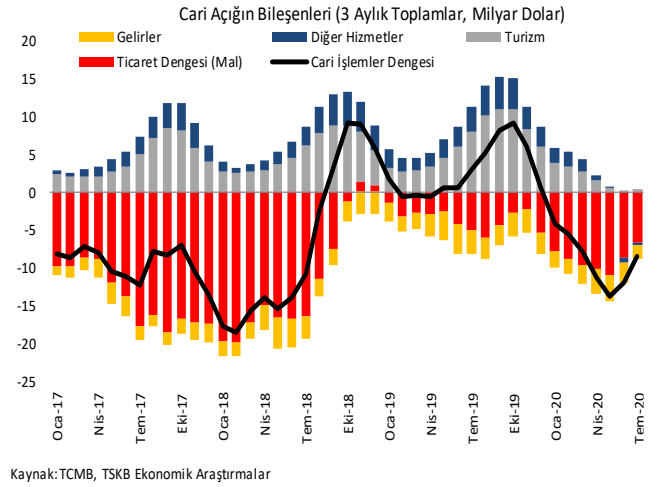
%0,4 artarken, yıllık enflasyon %1,0'dan %1,3'e yükseldi. Gıda ve enerji hariç çekirdek TÜFE aylık enflasyonu %0,4 ile %0,2'lik tahminleri aşarken, çekirdek TÜFE yıllık enflasyonu %1,6'dan %1,7'ye çıktı.

Kredi derecelendirme kuruluşu Moody's Türkiye'nin uzun vadeli yabancı para kredi notunu B1'den B2'ye indirirken, görünümü negatif olarak belirledi. Moody's not indirimine gerekçe olarak, dışsal kırılganlıkların ödemeler dengesi krizine yol açacak şekilde açığa çıkıyor olmasını, kredi görünümünde riskler artarken, kurumsal yapının etkili bir şekilde bu zorluklarla baş edemeyecek veya baş etme konusunda isteksiz görünmesini ve öncesinde kredi görünümünü destekleyen mali tamponlarının erimesini gösterdi. Görünümü negatif olarak belirlemesini ise, bütçe ve mali göstergelerin önümüzdeki yıllarda hızlı bozulabilecek olmasına, ekonomi politikalarında uygun adımların atılmayabileceğine yönelik risklere ve artan jeopolitik tansiyona dayandırdı.

TCMB Temmuz ayı ödemeler dengesi istatistiklerini açıkladı. 2019 Temmuz'da

2 milyar dolar fazla veren cari işlemler dengesi 2020 Temmuz'da 1,8 milyar dolar açık verdi. Bu dönemde altın ve enerji hariç cari işlemler fazlası 5,3 milyar dolardan 2,1 milyar dolar seviyesine indi. Böylece Temmuz itibarıyla 12 aylık toplamlarda genel cari işlemler dengesi 14,9 milyar dolar açık verirken, enerji ve altın hariç cari işlemler fazlası ise 26,8 milyar dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret açığı geçen yıl Temmuz'daki 2,3 milyar dolardan 1,9 milyar dolara gerilerken, hizmetler dengesindeki fazla 3,4 milyar dolardan 328 milyon dolara geriledi. Bu dönemde seyahat ve taşımacılık kalemlerinde çok sınırlı da olsa fazlalar verilirken, diğer hizmet kalemlerindeki açıklar genel hizmet dengesini olumsuz etkiledi. Finansman tarafında Temmuz'da sermaye çıkışlarının bir miktar hız kestiği görüldü. Bu dönemde 226 milyon dolar net doğrudan yabancı

yatırım girişi kaydedilirken, net portföy yatırımlarında 254 milyon dolarlık giriş kaydedildi. Ayrıca, uzun vadeli dış borçlarda salgın sonrası ilk kez 107 milyar dolar ile sınırlı artış gözlenirken, kısa vadelerde 1,4 milyar dolar net borçlanma yapıldı. Temmuz'da bankacılık sektörünün uzun vadeli dış borç çevirme oranı %88,7 olurken, diğer sektörlerde ve toplamda sırasıyla %74,1 ve %81,0 seviyelerinde oluştu. Bununla birlikte, yurtdışı bankaların muhabir hesaplarındaki 1,2 milyar dolarlık azalışın yanında yurtdışı bankaların yurtiçi mevduatlarında 1,2 milyar dolar artış kaydedildi. Bu sonuçlarla, resmi rezervlerde 1,2 milyar dolar azalış gerçekleşirken, net hata-noksan kaleminden yaklaşık 3,2 milyar çıkış gerçekleşti. Temmuz verileriyle birlikte, 2019 ilk yedi ayında 2,1 milyar dolar fazla veren genel cari işlemler hesabı 2020'nin aynı döneminde 21,6 milyar dolar açık verdi. 2019 Ocak-Temmuz döneminde 22,2 milyar dolar olan enerji dışı fazla 2020'nin aynı döneminde 7,6 milyar dolar açığa dönerken, altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 26,3 milyar dolardan 1,7 milyar dolara indi.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Otokar (OTKAR) – Kazanmış olduğu ESHOT Genel Müdürlüğü ihalesine ilişkin iş artışı gerçekleşti. Buna göre, mevcut 476 milyon TL'lik sözleşmeye 93,7 milyon TL bedelli 60 adet otobüsün tedariki ile bu araçların 5 yıllık bakımı eklendi. Söz konusu iş artışına ilişkin teslimatların partiler halinde 2021 yılı içerisinde tamamlanması planlanıyor.

Çelebi Hava Servisi (CLEBI) - Sermayesinde %65 paya sahip olduğu bağlı ortaklığı Celebi Tanzania Aviation Services Limited, Tanzanya'nın Darüsselam şehrindeki Julius Nyerere Uluslararası Havalimanı'nda 5 yıl süre ile havalimanı yer hizmetleri verme imtiyazı elde etti. Söz konusu imtiyaz sözleşmesi 5 yılın sonunda bir 5 yıl daha uzatılabilecek.

Oxford Üniversitesi ve AstraZeneca Plc'nin COVID-19 aşısı deneme çalışmaları, hastalanan bir aşı gönüllüsü hakkındaki endişeler nedeniyle durdurulduktan sonra yeniden başlatıldı. Oxford'un yaptığı açıklamaya göre, Birleşik Krallık İlaç ve Sağlık Ürünleri Düzenleme Kurumu çalışmanın tekrar devam etmesini önerdi. AstraZeneca CEO'su Pascal Soriot yaptığı açıklamada, aşının yıl sonuna kadar hala hazır olabileceğini söyledi.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, ihracat odaklı yerli ve yabancı teknoloji firmalarını ihtisas serbest bölgelerine yatırıma davet etti. Ticaret Bakanlığının, Cumhurbaşkanlığı İcraat Programı kapsamında başlattığı İhtisas Serbest Bölgeleri Projesi'nin, orta yüksek ve yüksek teknoloji mal ve hizmet üretimi faaliyetlerinin, devlet destekleriyle ihracat hedefinde ivmelendirilmesini amaçladığını vurgulayan Pekcan, bu kapsamda imalat, yazılım ve bilişim sektörlerinin küme mantığıyla bir araya getirilerek iş birliği imkanlarının artırılmasının ve firmaların küresel ticaretten çok daha fazla pay almalarının sağlanmasının hedeflendiğini kaydetti. Pekcan, gelinen aşamada, kira, nitelikli istihdam gibi nakit destekler ve vergi istisnaları gibi ilave teşviklerle birlikte, bürokrasinin azaltıldığı, tek durak hizmet sunumu imkanlarıyla donatılacak ihtisas serbest bölgelerinin yasal altyapısını hazırlama çalışmalarının tamamlandığını vurguladı.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, "Paylaşımlı E-Scooter İşletmeciliği Yönetmeliği"ne ilişkin ilk belirlemelerin yapıldığını bildirdi. Karaismailoğlu, şu anda Türkiye'de 35 bin e-scooter'ın, 3 milyonu aşkın vatandaş tarafından kullanıldığını bilgisini paylaştı. Gürültüsüz olmalarının yanı sıra karbon emisyonu açısından çevre dostu sistemler olduğuna işaret eden Karaismailoğlu, bu noktada gürültüsüz bu araçlarının yaygınlaşması, belli standartların ve güvenli seyahatin sağlanması amacıyla düzenleme yapılması için adım attıklarını bildirdi. Karaismailoğlu, kullanıcı yaş sınırının belirlenmesi, kullanım ve güvenlik aksesuarlarında zorunluluk getirilmesi, hız sınırlarının ve şehir içi kullanım güzergahlarının belirlenmesi gibi birçok konuda düzenleme yapılacağını söyledi. Yönetmeliğe konu araçların, şehirlerarası yollar ve azami hız sınırı 50 km/saat üzerinde olan kara yollarında kullanılmaması öngörülüyor.

Pandemi öncesinde de maliyetlerini düşürme yarışında olan havacılık sektöründe, COVID-19 nedeniyle uçamayan filoların daha erken emekli olması öngörülüyor. Uçak Filosu Geri Dönüşüm Derneği (AFRA) önümüzdeki 20 yıl içinde 12 bin uçağın hizmet ömrünün dolacağını tahmin ediyor. Farklı kuruluşların tahminleriyle bu rakam 20 bine de ulaşabilir. Bu da uçak söküm ve yedek parça sektöründeki uzmanlara göre işlerdeki hacmi yakın bir dönemde çok hızlı artıracak, öte yandan parça fiyatlarını da düşürecek. Fortune Business Insights'ın 10 Eylül'de yayımladığı raporunda ticari uçak söküm, parçalama ve geri dönüşüm sektörünün 2027 itibarıyla 5,4 milyar dolar büyüklüğe ulaşması öngörülüyor. Rapora göre sektörün 2019'daki büyüklüğü ise 4,57 milyar dolar. 2027 yılına kadar sektörün yıllık %7,36 büyümesi bekleniyor. Raporla COVID-19 nedeniyle emekliye ayrılan uçak sayısının artması ve ucuz geri dönüştürülebilir malzemelerin bulunabilirliği ise büyümenin itici güçlerinden olacak.

Singapur Hava Yolları Grubu'nun (SIA Group) COVID-19 salgını dolayısıyla şirkete bağlı 3 hava yolunda 2 bin 400 çalışanın işine son vereceği bildirildi. Singapur, SilkAir ve Tigerair Hava Yollarından oluşan Singapur Hava Yolları Grubu'ndan yapılan açıklamada, işe alımların dondurulması, erken emeklilik ve gönüllü olarak ayrılacak bin 900 kişi olduğu, bunun haricinde 2 bin 400 kişinin işten çıkarılacağı kaydedildi. Grubun, geçen Mart ayına değin dünya genelinde 21 bin 300 çalışana bulunuyordu. COVID-19 sebebiyle getirilen sokağa çıkma yasağı ve seyahat kısıtlaması sebebiyle hava yolu grubu, kapasitesinin %8'i ile çalışıyordu.

Pandeminin etkisiyle ilk kez motosiklet alanların toplam satışlardaki payı %80'e ulaştı ve pazarda büyüme yılın ilk yedi ayında %20'ye ulaştı. Sektör temsilcileri ay sonunda ek verginin kalkmasıyla beraber talepteki canlanmanın hızlanmasını ve yıl sonunda pazar büyümesinin %15'e yakın gerçekleşeceğini öngörüyor. Geçen yıl 154 bin adetlik satış yapan sektör, 2020 sonunda bu rakamın 175 bine çıkmasını bekliyor.

Türkiye'de konutlar ortalama 37 günde el değiştiriyor. Sahibinden.com tarafından açıklanan Ağustos 2020 Emlak Endeksi verilerine göre Türkiye genelinde Ağustos ayında ortalama konut satış süresi geçen yıla göre 30 gün, geçen aya göre de 1 gün azalarak 37 güne indi. Sahibinden.com'dan yapılan açıklamaya göre, konut satış süreleri İstanbul ve İzmir'de ciddi oranda kısılırken, satılık konutların fiyatları da yükseliş trendini koruyor. Satılık konutların ortalama satış süreleri İstanbul'da 37 gün, Ankara'da 35 gün ve İzmir'de 38 gün olarak kaydedildi.

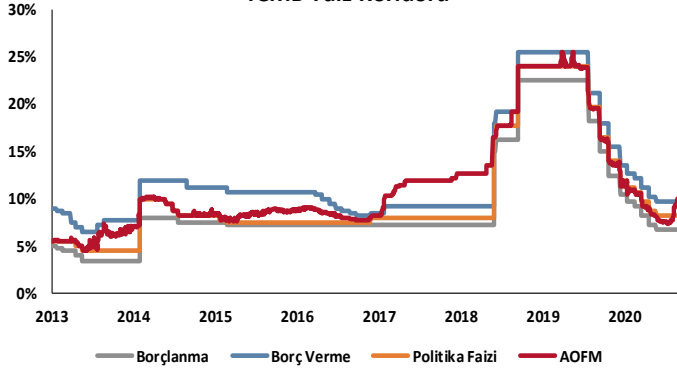
Mobilya sektöründe işçi talebi yükseldi. Türkiye Mobilya Sanayicileri Derneği Başkanı Mustafa Balcı, karantina sonrası artan mobilya talebine yetişebilmek için sektörün 100 bin işçiye ihtiyacı olduğunu kaydetti.

Kanuni sondaj gemisi Karadeniz'de doğal gaz arayacak. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Kanuni sondaj gemisi için hazırlık çalışmalarının devam ettiğini belirterek, Kanuni sondaj gemisinin Fatih sondaj gemisi ile birlikte Karadeniz'de doğal gaz arayacağını belirten bir açıklamada bulundu.

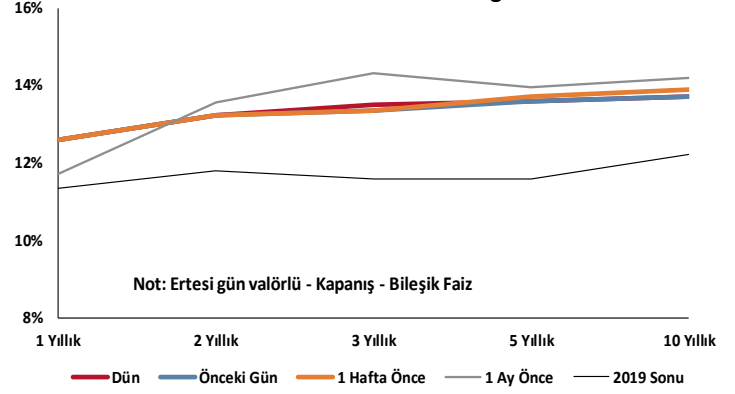
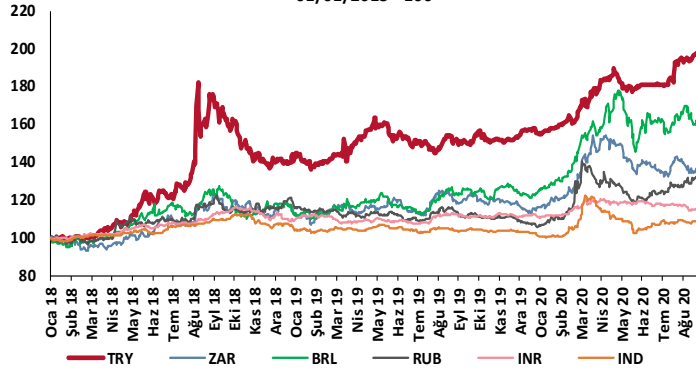
Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), küresel emisyonların azalmasının kalıcı olmadığını belirtti. IEA yayınladığı “Enerji Teknolojisi Perspektifleri 2020 Raporu”nda, enerji sektöründe küresel karbon salımının COVID-19 salgınına önlemek için uygulanan tedbirler sayesinde 2019 yılına göre %8 azalacağını öngördüğünü, ancak bunun devam etmesinin beklenmediğini belirtti. Küresel iklim krizinin önlenmesi ve sıfır emisyon hedeflerine ulaşılabilmesi için yapısal değişiklikler yapılması gerektiğinin altı çizilen raporda, temiz enerji teknoloji yatırımlarının hız kazanması gerektiği kaydedildi. IEA, yıllık yenilenebilir enerji kapasitesinin, 2019 yılında ulaşılan seviyenin dört katına yükselmesi gerektiğini de vurguladı.

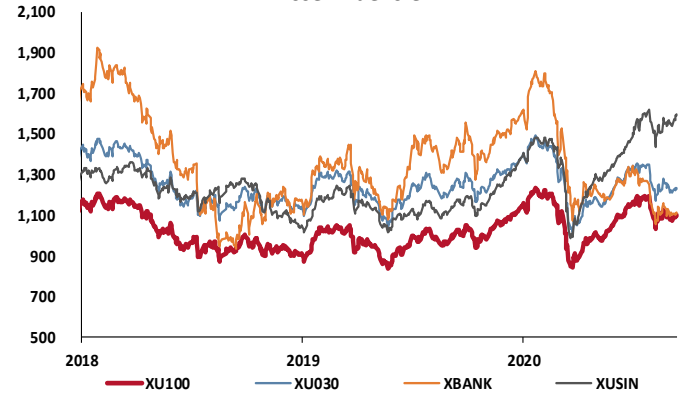
TCMB Faiz Koridoru

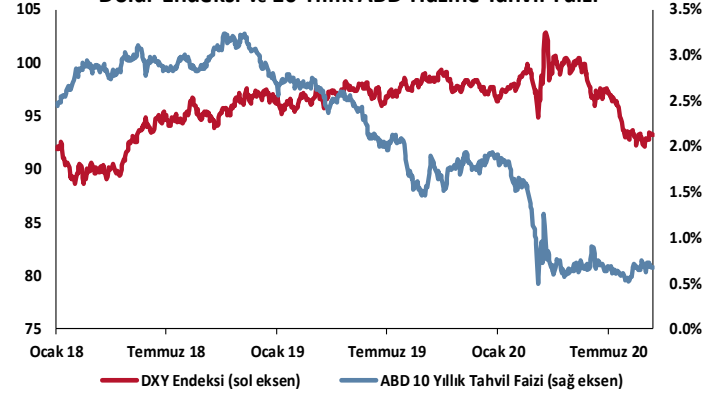
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi

GOÜ Para Birimleri / USD
01/01/2018 = 100

Hisse Endeksleri

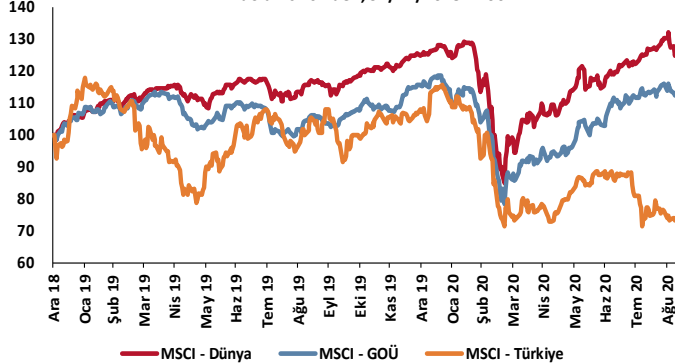
Türkiye'nin 5 Yıllık Vadeli CDS Spreadi
baz puan

Dolar Endeksi ve 10 Yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

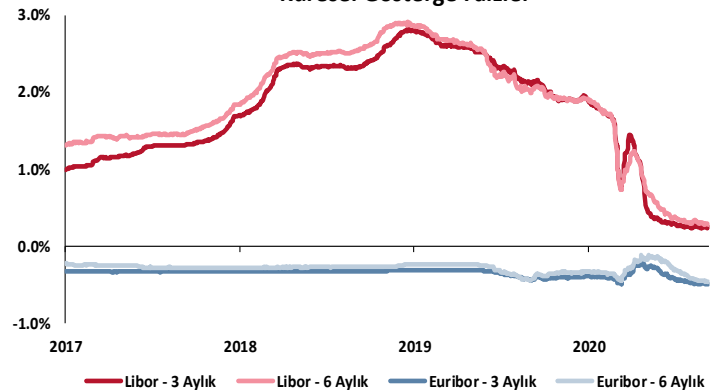

MSCI Hisse Endeksleri

ABD doları cinsinden, 31/12/2018 = 100

Küresel Gösterge Faizler

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr